

R O M Â N I A

TRIBUNALUL DOLJ

SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. -----/63/2021

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 25 Ianuarie 2022

Completul compus din:

PREȘEDINTE -----

Judecător -----

Grefier -----

Pe rol, judecarea contestației în anulare formulată de către contestatorul ----- împotriva deciziei civile nr. -----/09.11.2021, pronunțată de Tribunalul Dolj în dosarul nr. --- -----/215/2020, în contradictoriu cu intimații -----, ----- și -----.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns intimata -----, reprezentată de cons. jur. -----, care depune delegație de reprezentare la dosar, lipsă fiind contestatorul și intimații ----- și -----.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier care învederează că intimata ----- a depus la dosar note scrise privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 154 C.pr.civ..

Instanța acordă cuvântul asupra cererilor de sesizare a Curții Constituționale și a ÎCCJ formulate în cauză de către contestator.

Cons. jur. ----- pentru intimata ----- solicită respingerea acestei solicitări, conform notelor scrise depuse la dosar, nefiind îndeplinite toate condițiile prevăzute de lege pentru a fi sesizată Curtea Constituțională.

Instanța reține cauza în pronunțare asupra celor două cereri de sesizare a Curții Constituționale și a ÎCCJ formulate în cauză.

INSTANȚA

Asupra cererilor de sesizare a Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție-Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formulate de către contestator în cadrul contestației în anulare, reține următoarele:

Prin sentința civilă nr. ----- din 25.05.2021, Judecătoria Craiova a respins plângerea contravențională formulată de petentul ----- în contradictoriu cu intimații -----, -----, și -----, ca neîntemeiată.

Împotriva sentinței civile a declarat apel -----, solicitând anularea sentinței și admiterea solicitărilor sale, în esență să se anuleze procesul-verbal contestat sau, în subsidiar, să se reducă amenda sau să se înlocuiască amenda cu avertisment.

A precizat că și prin cererea de chemare în judecată a solicitat ca toate comunicările, actele de procedură, încheierile și hotărârile judecătorești să-i fie comunicate la adresa de poștă electronică -----@gmail.com, fiind lipsă de procedură dacă se judecă fără a fi citați prin poștă electronică. A insistat în această precizare deoarece sunt probleme la cutia poștală fizică și dorește judecarea cu celeritate a cauzei. A precizat că pe fondul cauzei a fost prezent personal la fiecare termen.

Intimatul ----- a depus întâmpinare, solicitând respingerea apelului ca neîntemeiat.

La termenul de judecată din data de 09.11.2021, din oficiu, instanța a invocat excepția tardivității cererii de apel.

Prin decizia nr. -----/09.11.2021, pronunțată de Tribunalul Dolj în dosarul nr. -----
-----/215/2020, Tribunalul Dolj a admis excepția tardivității și a anulat apelul formulat de
către apelantul petent -----, ca fiind tardiv.

Pentru a se pronunța astfel, Tribunalul a reținut dispozițiile art. 34 alin. 2 din O.G.
2/2001 și art. 468 alin. 1 din Codul de procedură civilă, reținându-se, din cuprinsul dovezilor
de comunicare a hotărârii atacate, că sentința nr. -----/25.05.2021, pronunțată de Judecătoria
Craiova în dosarul nr. -----/215/2020, a fost comunicată apelantului/petent -----,
pe numele corect și la domiciliul declarat de acesta care corespunde cu cel indicat în cererea de
apel și procesul-verbal de contravenție atacat, în data de **08.07.2021** (fila 73 din dosarul
instanței de fond), iar apelul declarat de apelantul ----- a fost înaintat prin poștă la
instanță în data de **27.08.2021**, așa cum rezultă din ștampila aplicată pe plicul poștal, anexat la
fila 7 din dosarul instanței de apel.

Astfel, instanța de apel a apreciat că hotărârea atacată a fost comunicată
petentului/apelant în conformitate cu dispozițiile legale incidente - art. 154 Cod procedură
civilă, astfel încât termenul de declarare a apelului împotriva acesteia a început să curgă din
data de 08.07.2021, în aplicarea dispozițiilor art. 165 din Codul de procedură civilă.

Faptul că atât prin plângerea contravențională, cât și prin cererea de apel
petentul/apelant a indicat o „adresă de poștă electronică preferată pentru comunicarea
corespondenței și a actelor de procedură în format electronic” nu conduce automat la invalidarea
procedurii de comunicare a hotărârii judecătorești efectuate în conformitate cu dispozițiile art.
154 alin. 4 Cod procedură civilă, ce instituie modalități alternative de comunicarea a actelor de
procedură, fără ca indicarea de către petent a unei adrese de e-mail preferabile pentru
comunicarea actelor de procedură să facă inefficientă adoptarea de către instanță a sistemului
clasic de comunicare prin poștă clasică, cu atât mai mult cu cât textul alin. 6 al art. 154 C.p.c.
utilizează sintagma „și prin”.

Or, realizarea activității de comunicare a hotărârii judecătorești prin poștă clasică, aleasă
de către instanță în contextul posibilităților tehnice disponibile, reprezintă o modalitate validă
de realizare a acestei proceduri, alături de celelalte modalități de citare/comunicare permise de
cod și este aptă a satisface pe deplin cerințele procedurale care să asigure exercitarea dreptului
de acces la justiție și a dreptului la apărare, întrucât astfel cum s-a arătat în jurisprudența Curții
Europene a Drepturilor Omului, Convenția nu apără drepturi teoretice, ci efective și concrete.

De altfel, în condițiile în care petentul ar pretinde ușurința de accesare a formatului
electronic a actelor de procedură, acesta avea posibilitatea accesării prin intermediul
internetului a dosarului electronic sau platforma informativă cu privire la dosarele înregistrate
pe rolul instanțelor de judecată din România, odată cu citația fiindu-i comunicată petentului și
parola de acces, dat fiind că hotărârile judecătorești sunt stocate atât în evidențele scriptice, cât
și în cele informatice ale instanțelor, având posibilitatea să ia cunoștință de cuprinsul lor.

Potrivit dispozițiilor art. 185 alin. 1 Cod procedură civilă *„Când un drept procesual
trebuie exercitat într-un anumit termen, nerespectarea acestuia atrage decăderea din
exercitarea dreptului, în afară de cazul în care legea dispune altfel. Actul de procedură făcut
peste termen este lovit de nulitate”*.

Această sancțiune se aplică și în cazul nerespectării termenului de formulare a unei
cereri de apel, dat fiind că este vorba despre exercitarea unui drept procesual, iar termenul de
30 de zile prevăzut de lege fiind un termen imperativ și absolut.

S-a constatat, așadar, depășirea termenului legal de 30 de zile prevăzut de art. 34 alin. 2
din O.G. 2/2001 coroborat cu art. 468 alin. 1 din Codul de procedură civilă (termen care s-a
împlinit în data de 09.08.2021, prin aplicarea dispozițiilor art. 181 alin. 2 din Codul de
procedură civilă), astfel încât instanța a admis excepția tardivității formulării apelului de către
apelantul ----- și a anulat apelul declarat ca fiind tardiv formulat.

Împotriva acestei decizii a formulat contestație în anulare contestatorul -----
-----.

A arătat că deși a solicitat *expressis verbis* să fie citat prin e-mail, deoarece avea probleme cu comunicarea prin poștă fizică, instanța de apel a refuzat să îl citeze prin poștă electronică, considerând că e ok citarea doar prin poșta clasică cu care acesta are probleme.

Având în vedere jurisprudența recentă (2021) a Curții de Apel București care consideră că se impune citarea cu prioritate prin e-mail când partea a indicat adresă de e-mail, dar și jurisprudența Tribunalului Dolj care citează prin e-mail părțile, consideră că nu a fost legal citat în apel, fiind admisibilă contestația în anulare. Nici sentința nu i-a fost legal comunicată, drept urmare termenul de apel i-a curs de la data formulării apelului.

Din perspectiva erorii materiale, instanța de apel a ridicat din oficiu și a admis excepția tardivității declarării apelului, raportându-se la data de pe ștampila poștei aplicată pe o dovadă de comunicare prin poștă fizică a sentinței pronunțate pe fond, fiind în eroare raportat la faptul că însăși instanța fondului i-a recomandat să solicite comunicarea actelor prin e-mail (anexează recomandarea primită).

A învederat că, prin apelul formulat în cauză, a contestat Sentința numărul ----- din data de 25.05.2021 și, la fel ca și pe fondul cauzei, a solicitat, la rândurile 206-208 (pg. 6) ale cererii de apel, să fie citat prin poștă electronică la adresa -----@gmail.com, deoarece sunt probleme la cutia poștală fizică. Arată că a indicat ca temei al acestei solicitări procedurale disp. art. 154 alin.(6) teza întâi din Codul de procedură civilă și art. 1 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 114/10.02.2015 corob. cu prev. soluției adoptate prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 694/07.06.2016.

Arată că, prin Decizia nr. ----- pronunțată în cauză pe data de 09.11.2021, Tribunalul Dolj constată lipsa sa de la acel termen și, pe apel, îl respinge ca tardiv formulat raportându-se la data care apare pe dovada de comunicare a sentinței prin poștă fizică.

Invocă dispozițiile art. 503 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora Hotărârile definitive pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când contestatorul nu a fost legal citat și nici nu a fost prezent la termenul când a avut loc judecata.

Având în vedere că la singurul termen al apelului din data de 09.11.2021 nu a fost citat prin poștă electronică, așa cum a solicitat prin cererea de apel și nici nici nu a fost prezent la termen, consideră că sunt îndeplinite condițiile pentru admisibilitatea contestației în anulare.

Deoarece nu a primit legal și la timp citațiile în apel (și nici sentința), nu a luat cunoștință de termenele ședințelor de judecată și nu s-a putut prezenta în instanță, în ciuda absenței sale la termen, instanța de apel nu a încercat în niciun fel să se asigure că acesta a fost informat cu privire la termenele ședințelor de judecată, în special prin dispunerea amânării cauzei și repetarea procedurii de comunicare prin citarea prin poștă electronică așa cum a solicitat și argumentat.

Învederează că, prin par. 33 și 35 al Hotărârii pronunțate în cauza SC Raisa M Shipping SRL împotriva României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că instanța investită cu o contestație în anulare nu trebuie să dea dovadă de un formalism incompatibil cu litera și spiritul art. 6 par. 1 din Convenție și, chiar dacă o modalitate de comunicare este prevăzută de lege, instanța trebuie să încerce și celelalte modalități, în cazul său acesta a indicat explicit că dorește să fie citat prin e-mail.

Apreciază astfel că încălcarea art. 6 par. 1 din Convenție EDO sub aspectul lipsei accesului la instanță săvârșită de instanța de apel este irefutabilă.

Invocă ca și *chestiune de drept* întrebarea dacă este obligatorie citarea prin e-mail, aspect sub care *solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție*.

Arată că citarea prin poștă electronică este introdusă recent în Codul de procedură civilă, prin art. I pct. 20 din Legea nr. 310 din 17.12.2018, fiind modificat alin. (6) al art. 154 din Codul de procedură civilă.

Având în vedere că instanța de apel a refuzat să îl citeze prin poștă electronică deși a solicitat *expressis verbis* acest lucru, întrebarea care se pune este dacă partea poate alege ca citarea și comunicarea actelor de procedură să se facă prin poștă electronică.

Totoată, *cu privire la excepția de neconstituționalitate*, în opinia sa disp. art. 154, în special alin. (6) al acestuia, din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale, raportat la

disp. art. 21 alin. (2) din Constituție, dacă permit judecătorului să refuze formal citarea la căsuța de poștă electronică când partea a solicitat explicit citarea prin această modalitate.

Înțelege că pot exista situații excepționale când partea poate fi citată și prin alte mijloace decât cele alese de parte, dar acelea trebuie să fie temeinic justificate.

Drept urmare, prin prezenta ridică excepția de neconstituțională a disp. art. 154 și 158 alin. (2) din Codul de procedură civilă analizându-le prin prisma dispozițiilor art. 21 alin. (2) din Constituție și a jurisprudenței CEDO referitoare la citarea părților.

A învederat că prezenta contestație în anulare se întemeiază și pe cazul privind eroarea materială, invocând art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare când dezlegarea dată este rezultatul unei greșeli materiale.

După expunerea pe larg a motivelor de contestare (apel) a soluției pronunțate în fond, contestatorul a arătat că solicită astfel:

1) să se admită prezenta contestație în anulare;

2) să se dispună sesizarea Înaltei Curți pentru lămurirea chestiunii de drept referitoare la comunicarea actelor la căsuța de poștă electronică;

3) să se dispună sesizarea instanței de contencios constituțional pentru competența soluționare a excepției de neconstituțională a dispozițiilor art. 154 și 158 alin. (2) din Codul de procedură civilă analizându-le prin prisma dispozițiilor art. 21 alin. (2) din Constituție și a jurisprudenței CEDO referitoare la citarea părților;

4) să se anuleze decizia atacată și judecând apelul:

4.a) să se dispună sesizarea Curții Constituționale pentru competența soluționare a excepției de neconstituțională a disp. art. 49 alin. (1) din Legea nr. 215/2001 și art. 198 alin. (1) din Codul administrativ raportat la disp. art. 31, art. 1 alin. (3) și (5), art. 16 alin. (1) și (2), art. 53 alin. (1), art. 78, art. 120 alin. (1), art. 121 alin. (2) teza finală, art. 154 alin. (1) din Constituția României,

4.b) să se dispună sesizarea Completului pentru dezlegarea chestiunilor de drept în materie civilă referitoare la obligativitatea publicării actelor normative într-un cotidian local de mare tiraj,

4.c) să fie anulată sentința pronunțată pe fondul cauzei,

4.d) rejudecând și reanalizând fondul speței să fie admise solicitările formulate prin plângerea contravențională, adică în esență să fie anulat procesul-verbal contestat sau, în subsidiar, să fie redusă amenda ori să fie înlocuită amenda cu avertisment.

A solicitat citarea prin e-mail în cadrul contestației în anulare și comunicarea actelor de procedură.

La data de 09 decembrie 2021, intimata ----- a formulat întâmpinare, solicitând respingerea contestației în anulare formulată de către -----.

La data de 12 ianuarie 2022, intimata ----- a depus la dosar note scrise cu privire la excepția neconstituționalității art. 154 cod procedura civila pe care, solicitând respingerea acesteia, pentru următoarele motive:

Reglementând condițiile de admisibilitate a unei cereri de sesizare a Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate, art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, prevede că aceasta:

- trebuie să fie ridicată în fața instanțelor de judecată, la cererea uneia dintre părți, sau din oficiu, de către instanță ori de procuror în cauzele în care participă;

- să vizeze neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare;

- să nu aibă ca obiect prevederi constatate ca neconstituționale, printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale;

- să aibă legătură cu soluționarea cauzei, indiferent de obiectul acesteia.

Din redactarea art. 29 din Legea nr. 47/1992 rezultă că cerințele de admisibilitate ale excepției sunt și cele de admisibilitate a cererii de sesizare a Curții cu excepția ridicată.

În aplicarea acestui text de lege, instanța realizează o verificare sub aspectul respectării condițiilor legale în care excepția de neconstituționalitate, ca incident procedural, poate fi folosită, care nu echivalează cu o analiză a conformității prevederii atacate cu Constituția și nici cu soluționarea de către instanță a unui aspect de contencios constituțional, căci instanța nu statuează asupra temeiniciei excepției, ci numai asupra admisibilității acesteia.

În ceea ce privește primele trei condiții, solicită să se constate că acestea sunt îndeplinite, respectiv excepția a fost invocată de reclamant într-un dosar aflat pe rolul Tribunalului Dolj, are în vedere neconstituționalitatea dispozițiilor art. 154 din Codul de procedura civilă, iar textul de lege criticat nu a fost declarat neconstituțional printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

Ca orice mijloc procedural însă excepția de neconstituționalitate nu poate fi utilizată decât în scopul și cu finalitatea prevăzute de lege, respectiv pentru verificarea constituționalității unei dispoziții legale care are legătură cu soluționarea cauzei.

Solicită să se aibă vedere ca prevederile art. 154 Cod procedura civilă instituie modalități alternative de comunicare a actelor de procedura, fără ca indicarea de către una dintre părți a unei adrese de e-mail să facă ineficientă adoptarea de către instanța a sistemului clasic de comunicare prin poștă, cu atât mai mult cu cât în alin. 6 al acestui articol se folosește sintagma "și prin".

Obiectul cauzei dedusa judecării îl reprezintă plângere contravențională, instanțele au utilizat comunicarea actelor de procedura prin posta clasică, iar reclamantul a primit, odata cu primul act de procedură o parola cu ajutorul căreia putea să acceseze oricând documentele dosarului, inclusive rezoluțiile judecătorilor și hotărârile pronunțate.

Din această perspectivă, solicită să se constate că cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 154 Cod procedura civilă nu îndeplinește condiția legăturii cu soluționarea cauzei întrucât obiectul cauzei îl reprezintă o plângere contravențională, iar procesul-verbal a fost constatat ca fiind temeinic și legal de către Judecătoria Craiova, soluție menținută de Tribunalul Dolj.

Pe cale de consecință, nefiind întrunită condiția prevăzută art. 29 alin. 1 din Legea nr. 47/1992 solicită respingerea cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a art. 154 Cod procedura civilă ca inadmisibilă.

La termenul de judecată din data de 25 ianuarie 2022, Tribunalul a pus în discuție de sesizare a Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție-Complețul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formulate în cauză de către contestator.

Cu privire la cererea formulată de către contestator de sesizare a Curții Constituționale a României cu privire la excepția ridicată de către contestator, în cadrul contestației în anulare, referitoare la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 154, în special a alin. 6 C.p.civ. și a art. 158 alin. 2 C.p.civ., prin prisma dispozițiilor art. 21 alin. 2 din Constituția României și a jurisprudenței CEDO referitoare la citarea părților, instanța urmează a o respinge, pentru următoarele considerente:

Soluționarea excepției de neconstituționalitate sau controlul de constituționalitate *a posteriori* este reglementat de art. 146 lit. d) din Constituția României și de art. 29-33 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, rep.

În cadrul acestui tip de control, Curtea Constituțională hotărăște atât asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele ori o dispoziție dintr-o lege sau dintr-o ordonanță, în vigoare, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial, cât și cu privire la excepțiile de neconstituționalitate ridicate direct de Avocatul Poporului.

Potrivit art. 29 alin 1 din Lg. nr. 47/1992, *Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.*

În continuare, alin. 2 arată că *Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă.*

Totodată, prin alin. 3 se prevede că *Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.*

Rezultă astfel că obiectul excepției de neconstituționalitate trebuie să îndeplinească următoarele cerințe imperative stabilite prin legea organică a Curții Constituționale - art. 29 alin.(1) din Legea nr. 47/1992:

- să fie o lege sau ordonanță ori o dispoziție dintr-o lege sau dintr-o ordonanță, prin urmare, doar actele cu caracter legislativ fac obiectul controlului de constituționalitate.

- legea sau ordonanța ori dispoziția criticată să fie în vigoare.

- legea sau ordonanța ori dispoziția criticată trebuie să aibă legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia

- legea sau ordonanța ori dispoziția criticată să nu fi fost constatată ca fiind neconstituțională printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale

În speță, se reține că nu sunt întrunite toate condițiile cumulative de admisibilitate a cererii de sesizare a Curții, indicate la art. 29 alin. 1 din Lg. nr. 47/1992.

Astfel, obiectul excepției de neconstituționalitate este reprezentat, într-adevăr de dispoziții legale (norme cuprinse în Codul de procedură civilă), în vigoare, acestea nu au fost anterior constatate ca neconstituționale printr-o decizie a CCR iar titularul excepției este parte în cauza de față. Insa cerinta ca dispoziția criticată trebuie să aibă legătură cu soluționarea cauzei nu este îndeplinită.

Se are în vedere că excepția de neconstituționalitate este un incident apărut în cadrul unui litigiu, ceea ce înseamnă ca invocarea ei impune justificarea unui interes.

Stabilirea acestui interes se face pe calea verificării pertinentei excepției în raport cu procesul în care a intervenit, respectiv ca decizia Curții Constituționale în soluționarea excepției să fie de natura a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal.

Cerinta relevantei dedusă din prevederile art. 29 alin. 1 din Lg. nr. 47/1992, rep., este expresia utilității pe care soluționarea excepției invocate o are în cadrul rezolvării prezentului litigiu.

În pronunțarea asupra cererii de sesizare a Curții Constituționale, instanța este chemată în egala masura să verifice din această perspectivă și legalitatea excepției de neconstituționalitate a unei norme procedurale aplicabile procedurii de soluționare a cauzei, dacă excepția a fost invocată într-un moment al procesului în care relevanța să poată fi apreciată pe baza stării de fapt și a probelor administrate.

Raportat la aceste prevederi, tribunalul apreciază ca cererea de sesizare a Curții Constituționale, astfel cum a fost formulată de contestator, în sensul ca de a se stabili dacă disp. art. 154, în special alin. (6) al acestuia și art. 158 alin. 2 din Codul de procedură civilă sunt constituționale, raportat la disp. art. 21 alin. (2) din Constituție, dacă permit judecătorului să refuze formal citarea la căsuța de poștă electronică când partea a solicitat explicit citarea prin această modalitate, nu prezintă utilitate în soluționarea cauzei, fata de considerentele deciziei contestate și motivarea în fapt și în drept a contestației în anulare.

Totodată, se reține că deși contestatorul a invocat încălcarea unor norme constituționale, în fapt se constată că acesta a formulat critici cu privire la modul de interpretare a respectivelor dispoziții procedurale, astfel că și din această perspectivă cererea de față nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru sesizarea Curții Constituționale.

Pentru aceste considerente, cererea formulată de contestator privind sesizarea Curții Constituționale cu excepția ridicată, în cadrul contestației în anulare, referitoare la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 154, în special a alin. 6 C.p.civ. și a art. 158 alin. 2 C.p.civ. va fi respinsă, ca neîntrunind toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 29 alin. 1 din Lg. nr. 47/1992.

În ceea ce privește cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție-Complețul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept potrivit prevederilor art. 519 și urm. C.p.civ. referitor

la interpretarea dispozițiilor art. 154 alin. 6 din Codul de procedură civilă, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art. 396 alin. 1 C.pr.civ., instanța va amâna pronunțarea.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

Respinge cererea de sesizare a Curții Constituționale formulată de către contestatorul -
-----, având domiciliul în ----- și adresa de corespondență: -----
-----, în contradictoriu cu intimații -----, având domiciliul procesual ales la locul
de muncă-----, -----, având sediul în ----- și -----, având sediul
în -----.

Cu recurs în 48 de ore de la pronunțare.

Amână pronunțarea asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție-
Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept referitor la interpretarea dispozițiilor art.
154 alin. 6 din Codul de procedură civilă, la data de 01.02.2022.

Pronunțată azi, 25.01.2022, prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa
instanței.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

Red.

L.N. 6 ex. 1 Februarie 2022

ROMÂNIA
TRIBUNALUL DOLJ
SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. -----/63/2021

ÎNCHEIERE
Ședința publică de la 01 Februarie 2022
Completul compus din:
PREȘEDINTE -----
Judecător -----
Grefier -----

Pe rol, pronunțarea asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unor chestiuni de drept referitor la interpretarea dispozițiilor art. 154 alin. 6 din Codul de procedură civilă, formulată de contestatorul -----, în cauza având ca obiect contestație în anulare împotriva deciziei civile nr. ----/09.11.2021, pronunțată de Tribunalul Dolj în dosarul nr. ----/215/2020, în contradictoriu cu intimații -----, -----, și -----.

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică din data de 25 ianuarie 2022, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, dată la care instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru azi, când a hotărât următoarele:

INSTANȚA

Analizând lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. de lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 154 al. 6 raportat la dispozițiile art. 158 al. 2, art. 163 al. 5 și art. 164 al. 4 C.pr.civ. depinde soluționarea contesatiei în anulare, întrucât în speta se invoca nelegalitatea citării apelantului la termenul de judecată din 09.11.2021, când a avut loc judecarea apelului.
2. problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.
3. problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi, 02.02.2022.

II. Expunerea succintă a procesului:

Prin sentința civilă nr. ---- din 25.05.2021, Judecătoria Craiova a respins plângerea contravențională formulată de petentul -----, în contradictoriu cu intimații -----, -----, și -----, ca neîntemeiată.

Împotriva sentinței civile a declarat apel -----, solicitând anularea sentinței și admiterea solicitărilor sale, în esență să se anuleze procesul-verbal contestat sau, în subsidiar, să se reducă amenda sau să se înlocuiască amenda cu avertisment.

A precizat că și prin cererea de chemare în judecată a solicitat ca toate comunicările, actele de procedură, încheierile și hotărârile judecătorești să-i fie comunicate la adresa de poștă electronică -----@gmail.com, fiind lipsă de procedură dacă se judecă fără a fi citat prin poștă

electronică. A insistat în această precizare deoarece sunt probleme la cutia poștală fizică și dorește judecarea cu celeritate a cauzei. A precizat că pe fondul cauzei a fost prezent personal la fiecare termen.

Intimatul -----, a *depus întâmpinare*, solicitând respingerea apelului ca neîntemeiat.

La termenul de judecată din data de 09.11.2021, din oficiu, instanța a invocat excepția tardivității cererii de apel.

Prin decizia nr. -----/09.11.2021, pronunțată de Tribunalul Dolj în dosarul nr. -----/215/2020, s-a admis excepția tardivității și s-a anulat apelul formulat de către apelantul petent -----, ca fiind tardiv.

Pentru a se pronunța astfel, Tribunalul a facut aplicarea art. 34 alin. 2 din O.G. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și art. 468 alin. 1 din Codul de procedură civilă – care stabilesc faptul că „Termenul de apel este de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel”.

Examinând dovezile de comunicare a hotărârii atacate, s-a reținut că sentința nr. ----/25.05.2021, pronunțată de Judecătoria Craiova în dosarul nr. ----/215/2020, a fost comunicată apelantului/petent -----, pe numele corect și la domiciliul declarat de acesta care corespunde cu cel indicat în cererea de apel și procesul-verbal de contravenție atacat, în data de **08.07.2021**, iar apelul declarat de apelantul ----- a fost înaintat prin poștă la instanță în data de **27.08.2021**, așa cum rezultă din ștampila aplicată pe plicul poștal.

Astfel, instanța de apel a apreciat că hotărârea atacată a fost comunicată petentului/apelant în conformitate cu dispozițiile legale incidente - art. 154 Cod procedură civilă, astfel încât termenul de declarare a apelului împotriva acesteia a început să curgă din data de 08.07.2021, în aplicarea dispozițiilor art. 165 din Codul de procedură civilă.

Instanța de apel a apreciat ca solicitarea, atât prin plângerea contravențională, cât și prin cererea de apel a petentului/apelant de a se efectua citarea la o „adresă de poștă electronică preferată pentru comunicarea corespondenței și a actelor de procedură în format electronic” nu conduce automat la invalidarea procedurii de comunicare a hotărârii judecătorești efectuate în conformitate cu dispozițiile art. 154 alin. 4 Cod procedură civilă.

Art. 154 Cod procedură civilă instituie modalități alternative de comunicare a actelor de procedură, fără ca indicarea de către petent a unei adrese de e-mail preferabile pentru comunicarea actelor de procedură să facă inefficientă adoptarea de către instanță a sistemului clasic de comunicare prin poștă clasică, cu atât mai mult cu cât textul alin. 6 al art. 154 C.p.c. utilizează sintagma „și prin”.

Or, realizarea activității de comunicare a hotărârii judecătorești prin poștă clasică, aleasă de către instanță în contextul posibilităților tehnice disponibile, reprezintă o modalitate validă de realizare a acestei proceduri, alături de celelalte modalități de citare/comunicare permise de cod și este aptă a satisface pe deplin cerințele procedurale care să asigure exercitarea dreptului de acces la justiție și a dreptului la apărare, întrucât astfel cum s-a arătat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenția nu apără drepturi teoretice, ci efective și concrete.

De altfel, în condițiile în care petentul ar pretinde ușurința de accesare a formatului electronic a actelor de procedură, acesta avea posibilitatea accesării prin intermediul internetului a dosarului electronic sau platforma informativă cu privire la dosarele înregistrate pe rolul instanțelor de judecată din România, odată cu citația fiindu-i comunicată petentului și parola de acces, dat fiind că hotărârile judecătorești sunt stocate atât în evidențele scriptice, cât și în cele informatice ale instanțelor, având posibilitatea să ia cunoștință de cuprinsul lor.

S-a constatat, așadar, depășirea termenului legal de 30 de zile prevăzut de art. 34 alin. 2 din O.G. 2/2001 coroborat cu art. 468 alin. 1 din Codul de procedură civilă (termen care s-a împlinit în data de 09.08.2021, prin aplicarea dispozițiilor art. 181 alin. 2 din Codul de procedură civilă), precum și lipsa unei cereri de repunere în termen, astfel încât instanța de apel

a admis excepția tardivității formulării apelului de către apelantul ----- și a anulat apelul declarat ca fiind tardiv formulat.

Împotriva acestei decizii a formulat contestație în anulare contestatorul -----.

A arătat că deși a solicitat *expressis verbis* să fie citat prin e-mail, deoarece avea probleme cu comunicarea prin poștă fizică, instanța de apel a refuzat să îl citeze prin poștă electronică, efectuând procedura doar prin poșta clasică, cu care acesta are probleme.

Având în vedere jurisprudența recentă (2021) a Curții de Apel București care consideră că se impune citarea cu prioritate prin e-mail când partea a indicat adresa de e-mail, dar și jurisprudența Tribunalului Dolj care citează prin e-mail părțile, consideră că nu a fost legal citat în apel, fiind admisibilă contestația în anulare. Nici sentința nu i-a fost legal comunicată, drept urmare termenul de apel i-a curs de la data formulării apelului.

Din perspectiva erorii materiale, instanța de apel a ridicat din oficiu și a admis excepția tardivității declarării apelului, raportându-se la data de pe ștampila poștei aplicată pe o dovadă de comunicare prin poștă fizică a sentinței pronunțate pe fond, fiind în eroare raportat la faptul că însăși instanța fondului i-a recomandat să solicite comunicarea actelor prin e-mail (anexează recomandarea primită).

A învederat că, prin apelul formulat în cauză, a contestat Sentința numărul ----- din data de 25.05.2021 și, la fel ca și pe fondul cauzei, a solicitat, la rândurile 206-208 (pg. 6) ale cererii de apel, să fie citat prin poștă electronică la adresa -----@gmail.com, deoarece sunt probleme la cutia poștală fizică. Arată că a indicat ca temei al acestei solicitări procedurale dispozițiile art. 154 alin.(6) teza întâi din Codul de procedură civilă și art. 1 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 114/10.02.2015 coroborate cu prevederile soluției adoptate prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 694/07.06.2016.

Arată că, prin Decizia nr. ----- pronunțată în cauză pe data de 09.11.2021, Tribunalul Dolj constată lipsa sa de la acel termen și, pe apel, îl respinge ca tardiv formulat raportându-se la data care apare pe dovada de comunicare a sentinței prin poștă fizică.

Invocă dispozițiile art. 503 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Având în vedere că la singurul termen al apelului din data de 09.11.2021 nu a fost citat prin poștă electronică, așa cum a solicitat prin cererea de apel și nici nu a fost prezent la termen, consideră că sunt îndeplinite condițiile pentru admisibilitatea contestației în anulare.

Deoarece nu a primit legal și la timp citațiile în apel (și nici sentința), nu a luat cunoștință de termenele ședințelor de judecată și nu s-a putut prezenta în instanță, în ciuda absenței sale la termen, instanța de apel nu a încercat în niciun fel să se asigure că acesta a fost informat cu privire la termenele ședințelor de judecată, în special prin dispunerea amânării cauzei și repetarea procedurii de comunicare prin citarea prin poștă electronică așa cum a solicitat și argumentat.

Învederează că, prin par. 33 și 35 al Hotărârii pronunțate în cauza SC Raisa M Shipping SRL împotriva României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că instanța investită cu o contestație în anulare nu trebuie să dea dovadă de un formalism incompatibil cu litera și spiritul art. 6 par. 1 din Convenție și, chiar dacă o modalitate de comunicare este prevăzută de lege, instanța trebuie să încerce și celelalte modalități, în cazul său acesta a indicat explicit că dorește să fie citat prin e-mail.

Apreciază astfel că încălcarea art. 6 par. 1 din Convenția EDO, sub aspectul lipsei accesului la instanță, săvârșită de instanța de apel, este irefutabilă.

Solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu întrebarea dacă este obligatorie citarea prin e-mail.

Arată că citarea prin poștă electronică este introdusă recent în Codul de procedură civilă, prin art. I pct. 20 din Legea nr. 310 din 17.12.2018.

Având în vedere că instanța de apel a refuzat să îl citeze prin poștă electronică deși a solicitat *expressis verbis* acest lucru, întrebarea care se pune este dacă partea poate alege ca citarea și comunicarea actelor de procedură să se facă prin poștă electronică.

A învederat că prezenta contestație în anulare se întemeiază și pe cazul privind eroarea materială, invocând art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare când dezlegarea dată este rezultatul unei greșeli materiale.

În speță, în teză subsidiară incidenței disp. art. 503 alin. (1) din Codul de procedură civilă, înțelege să formuleze astfel contestație în anulare și raportat la disp. art. 503 alin. (2) pct. (2) din Codul de procedură civilă, întrucât prin decizia contestată, instanța de apel a ridicat din oficiu și a admis excepția tardivității declarării apelului, raportându-se la data de pe ștampila poștei aplicată pe o dovadă de comunicare prin poștă fizică a sentinței pronunțate pe fond.

Însă, arată contestatorul, prin citațiile primite pe fondul cauzei, invocându-se și pandemia de Covid Judecătoria Craiova i-a precizat explicit să se aibă în vedere că are posibilitatea să solicite comunicarea actelor de procedură pe adresa de e-mail sau pe numărul de telefon (smartphone conectat la internet).

În vederea înlăturării riscului epidemiologie de propagare a virusului SARS-COV-2, se recomandă depunerea înscrisurilor aferente dosarelor pe rol, a cererilor de chemare în judecată, precum și a oricăror altor cereri, să nu fie făcută în timpul ședinței de judecată sau personal la Compartimentul arhivă, ci să se realizeze prin mijloace de comunicare electronică existente, respectiv adresa de e-mail [...]

Apreciază prin urmare că este clar că în analiza dovezilor de comunicare s-a produs o eroare materială, Tribunalul Dolj ignorând anexele citației prin care instanța de fond i-a recomandat să solicite comunicarea actelor prin e-mail, ceea ce nu poate fi decât o eroare materială, nefiind de părere că în mod intenționat Judecătoria Craiova recomandă justițiabililor să solicite comunicarea actelor prin e-mail pentru ca apoi acest lucru să fie folosit împotriva justițiabililor care așteaptă e-mailurile.

În admiterea excepției tardivității declarării căii de atac, instanța de apel nu a fost lămurită cu privire la faptul că nu numai că apelantul a solicitat comunicarea actelor de procedură prin e-mail, dar chiar instanța fondului i-a comunicat că poate solicita comunicarea prin e-mail invocând inclusiv înlăturarea riscurilor epidemiologice.

Drept urmare, se impune anularea deciziei atacate și soluționarea apelului său.

A mai invocat comunicatul din 11.03.2020 privind măsurile de protecție împotriva Covid-19, emis Curtea de Apel Craiova, prin care s-a recomandat folosirea căsuțelor de poștă electronică.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. contestatorul solicita *sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție*, pentru a stabili dacă este obligatorie citarea prin e-mail, în cazul formulării unei astfel de cereri de către parte.

Arată că citarea prin poștă electronică este introdusă recent în Codul de procedură civilă, prin art. I pct. 20 din Legea nr. 310 din 17.12.2018.

Având în vedere că instanța de apel a refuzat să îl citeze prin poștă electronică, deși a solicitat *expressis verbis* acest lucru, întrebarea care se pune este dacă partea poate alege ca citarea și comunicarea actelor de procedură să se facă prin poștă electronică.

Invocă jurisprudența recentă a Curții de Apel București, opozabilă Primăriei Craiova, precizând că pe data de 17.06.2021, pe rolul Secției a IX-a de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București a avut primul termen al cauzei nr. 6517/2/2020, având ca obiectul un recurs declarat împotriva unei sentințe a Tribunalului București date în favoarea Primăriei Craiova. Recurentul a solicitat să fie citat prin e-mail, însă pentru acel termen a fost citat prin poștă clasică.

Așa cum reiese din încheierea de ședință (anexată integral prezentei ca anexa 2) Curtea de Apel București a dispus recitarea prin e-mail, apoi, legal citat fiind, recurentul a depus și răspuns la întâmpinare referitor la care care nici instanța, nici părțile nu au invocat tardivitatea, așa cum rezultă din încheierea de ședință de la termenul din 30.09.2021 (anexa 3).

Susține că Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a atras atenția în foarte multe cauze, cum ar fi de exemplu prin hotărârile pronunțate în cauzele SC Raisa M Shipping SRL împotriva României (publicată în Monitorul oficial al României nr. 190/2014) și Timar și alții împotriva României (publicată în Monitorul oficial al României nr. 577/2017), asupra procedurii de citare făcute fără ca destinatarul să fi primit citație.

Apreciază că prin sesizarea Înaltei Curți, cu toate că încălcarea Convenției EDO este vădită, problema poate fi lămurită la nivel național, fără a fi nevoie să apeleze la instanța de la Stasbourg.

Astfel consideră util a fi sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a lămuri dacă disp. art. 154 alin. (6) din Codul de procedură civilă referitoare la comunicarea actelor prin poștă electronică trebuie interpretate în sensul că este obligatoriu ca instanța să citeze și să comunice actele de procedură cu prioritate prin poștă electronică, dacă partea a solicitat explicit acest lucru.

Consideră că sunt îndeplinite condițiile pentru admisibilitatea sesizării Înaltei Curți prev. de art. 519 și urm. din Codul de procedură civilă

2. pârâtul nu a formulat un punct de vedere cu privire la cererea contestatorului de sesizare a ICCJ.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1. redarea normei de drept interne ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu indicarea exactă a actului normativ și materiei de drept căreia se circumscrie problema de drept:

Codul de procedură civilă-Legea nr. 134/2010

"Art. 154: Organe competente și modalități de comunicare: (..)

(6) Comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură se poate face de grefa instanței și prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia, dacă partea a indicat instanței datele corespunzătoare în acest scop. Comunicarea actelor de procedură va fi însoțită de semnătura electronică extinsă a instanței care va înlocui ștampila instanței și semnătura grefierului de ședință din mențiunile obligatorii ale citației. Fiecare instanță va avea o singură semnătură electronică extinsă pentru citații și acte de procedură.

(6 ind. 1) Citațiile și celelalte acte de procedură menționate la alin. (6) se consideră comunicate la momentul la care au primit mesaj din partea sistemului folosit că au ajuns la destinatar potrivit datelor furnizate de acesta.

(7) Instanța va verifica efectuarea procedurilor de citare și comunicare dispuse pentru fiecare termen și, când este cazul, va lua măsuri de refacere a acestor proceduri, precum și pentru folosirea altor mijloace ce pot asigura înștiințarea părților pentru înfățișarea la termen."

2. redarea oricăror altor norme de drept interne apreciate a fi relevante pentru analiză:

Codul de procedură civilă-Legea nr. 134/2010

"Art. 158: Alegerea locului citării și al comunicării altor acte de procedură

(1) În caz de alegere de domiciliu sau, după caz, de sediu, dacă partea a arătat și persoana însărcinată cu primirea actelor de procedură, comunicarea acestora se va face la acea persoană, iar în lipsa unei asemenea mențiuni, comunicarea se va face, după caz, potrivit art. 155 sau 156.

(2)Partea poate alege ca toate actele de procedură să îi fie comunicate la căsuța poștală."

"Art. 163: Procedura de comunicare

(3)Dacă destinatarul refuză să primească citația, agentul o va depune în cutia poștală. În lipsa cutiei poștale, va afișa pe ușa locuinței destinatarului o înștiințare care trebuie să cuprindă:

...

a)anul, luna, ziua și ora când depunerea sau, după caz, afișarea a fost făcută;

(5)Despre împrejurările arătate la alin. (3) agentul va întocmi un proces-verbal, care va cuprinde mențiunile arătate la art. 164, acesta făcând dovada până la înscrierea în fals cu privire la faptele constatate personal de cel care l-a încheiat. ...

(8)În cazul în care lipsesc persoanele prevăzute la alin. (6) și (7), precum și atunci când acestea, deși prezente, refuză să primească actul, sunt aplicabile dispozițiile alin. (3)-(5). ...

(11¹)Atunci când comunicarea actelor s-a realizat potrivit prevederilor art. 154 alin. (6) mesajul de comunicare către destinatar primit de la sistem constituie dovada de comunicare. Acesta se va lista și se va atașa la dosarul cauzei."

"Art. 164: Cuprinsul dovezii de înmânare și al procesului-verbal

(4)Mențiunile din procesul-verbal privitoare la faptele constatate personal de cel care l-a întocmit nu pot fi combătute decât prin procedura înscrierii în fals."

3. prezentarea jurisprudenței proprii instanțe:

Nu a fost identificată jurisprudență a Secției Contencios Administrativ și Fiscal la Tribunalul Dolj în care problema de drept indicată să fi fost direct și explicit invocată și analizată.

În ceea ce privește procedura de citare, aceasta se face prin agentul procedural al instanței în cauzele urgente și prin agent postal în celelalte cazuri, apelându-se și la comunicarea prin mail în conformitate cu dispozițiile art. 154 al. 6 Cod procedura civilă. Totuși, avându-se în vedere caracterul urgent al litigiilor în materia contenciosului administrativ și fiscal, se preferă modalitatea de îndeplinire a procedurii de citare și comunicare a actelor de procedură prin agent postal, pentru a se asigura legalitatea procedurii la termenul de judecată stabilit, deci pentru a evita tergiversarea judecării procesului, având în vedere că îndeplinirea procedurii de citare rămâne la îndemana părții, care poate accesa ori nu link-ul cu documentele atasate.

Din perspectiva tehnică, citarea/comunicarea actelor de procedură prin e-mail se face prin intermediul unei aplicații web, pe care o utilizează grefierul.

Astfel, grefierul desemnat (de obicei grefierul de ședință) va accesa interfața de citare/comunicare electronică a unui dosar și va selecta documentul pe care dorește să-l transmită (expertiza, înscrisuri, încheiere, hotărâre etc.), după care va apăsa pe butonul de transmitere a acestora.

Transmiterea documentelor se va face către căsuța poștală indicată anterior de parte.

Partea primește la adresa de e-mail comunicarea, în care sunt indicate elementele de identificare ale dosarului și ale părții căreia i s-a făcut comunicarea.

De asemenea, e-mailul conține un link pe care partea trebuie să-l acceseze pentru a vedea efectiv documentele transmise.

În momentul în care partea apasă pe link-ul din e-mail, i se va deschide într-o pagină web listă cu documentele atasate, fiecare document devenind vizibil și disponibil în format .pdf pentru download (descărcare) și salvare locală, în propriul calculator, prin apăsarea pe textul care le descrie în secțiunea „Documente atasate”. Accesarea linkului va genera concomitent și un mesaj transmis către aplicația utilizată de grefier în sensul că link-ul a fost accesat, ceea ce

semnifică în mod implicit că documentul a fost deschis de parte, și că aceasta a luat cunoștință de existența sa.

Mesajul generat va conține mențiunea „Dovada vizualizare document / Data accesării: xx.xx.xxxx”.

Acest mesaj va fi vizibil în aplicația grefierului care a făcut comunicarea, urmând să fie imprimat și atașat la dosar pentru a se evalua de către judecător legalitatea procedurii de citare / comunicare.

Dacă din orice motiv, linkul nu este accesat de destinatar în termen de 3 zile de la transmitere, aplicația utilizată de grefier va genera un mesaj care va fi imprimat și atașat la dosar, în vederea evaluării de către judecător.

Mesajul va conține mențiunea „Documentul nu a fost accesat on-line!”.

În acest din urmă caz, judecătorul va decide dacă este necesară citarea / comunicarea prin alte mijloace (poștă clasică, spre exemplu).

Prin urmare, destinatarul are cunostinta de litigiul in care i s-a facut comunicarea si are alegerea accesarii link-ului, operatiune de care depinde indeplinirea in mod legal a procedurii de citare.

4. prezentarea jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei

Jurisprudenta Inaltei Curti de Casatie si Justitie:

-Decizia nr. 4799/2011, Înalta Curte De Casație Și Justiție, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal,

Jurisprudenta Curtii Constitutionale:

-Decizia nr. 795 din 17 noiembrie 2015,
-Decizia nr. 586 din 21 septembrie 2017,
-Decizia nr. 17 din 15 ianuarie 2019,
-Decizia nr. 131 din 7 martie 2019,
-Decizia nr. 365 din 28 mai 2019,
-Decizia 271/22.04.2021.

Jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului:

-Cauza S.C. Raisa M. Shipping S.R.L. Împotriva României, din 08.07.2013,
-Cauza Hulpe și alții împotriva României, din 27.02.2018.

5. punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:

Instanta apreciază că dispozițiile legale invocate pot genera *doua interpretari*:

-*Pe de o parte*, se constata ca dispozițiile art. 154 al. 1 Cod procedura civila stabilesc regula comunicării citațiilor și a tuturor actelor de procedură, din oficiu, prin agenții procedurali ai instanței sau prin orice alt salariat al acesteia, precum și prin agenți ori salariați ai altor instanțe, în ale căror circumscripții se află cel căruia i se comunică actul. În cazul în care comunicarea potrivit alin. (1) nu este posibilă, comunicarea se va face potrivit alin. 4, prin poștă, cu scrisoare recomandată, cu confirmare de primire, în plic închis, la care se atașează dovada de primire/procesul-verbal și înștiințarea prevăzute la art. 163, sau prin modalitățile alternative prevăzute de alin. 4, respectiv „prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură

transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia, dacă partea a indicat instanței datele corespunzătoare în acest scop”.

Prin urmare, dispozițiile menționate stabilesc o regulă în privința comunicării la alin. 1 al art. 154 și, numai în situația în care nu se poate efectua astfel, modalitățile alternative (prin poștă, prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului), stabilite de instanța în funcție de situația părților și a litigiului și de posibilitățile instanței, fiind tocmai expresia aplicării principiului privind dreptul persoanei la judecarea procesului său în mod echitabil și într-un termen rezonabil, potrivit prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reglementarea fiind instituită pentru a preveni abuzurile, servind unei bune administrări a justiției, precum și necesității aplicării și respectării drepturilor și garanțiilor procesuale ale tuturor participanților la proces.

Or, modalitatea de comunicare trebuie stabilită de instanța tocmai pentru respectarea principiului judecării cauzelor într-un termen rezonabil, neputând fi lăsată la libera apreciere a părților, având în vedere dezavantajele pe care le prezintă comunicarea prin poșta electronică, prezentate anterior.

Față de modalitatea de redactare a art. 154 al. 4 Cod procedura civilă, îndeplinirea procedurii de citare prin oricare din modalitățile alternative (prin poștă, prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului), cu respectarea dispozițiilor legale, este o procedură legală, ce urmează a fi astfel constatată de instanța în aplicarea dispozițiilor art. 154 al. 7 Cod procedura civilă.

Intrucât codul de procedură civilă nu prevede vreo ordine de preferință pentru efectuarea procedurii de comunicare, nu există temei legal pentru invalidarea procedurii îndeplinite în mod legal prin oricare din modalitățile prevăzute de art. 154, stabilită de instanța.

Această interpretare este în acord cu jurisprudența Curții Constituționale în materie, care a statuat, prin decizia 365/2019 (pct. 21 și pct. 22) ca „Potrivit art. 163 alin. (5) și art. 164 alin. (4) coroborate cu art. 269 și 270 din Codul de procedură civilă, procesul-verbal întocmit de agent referitor la împrejurările care au determinat citarea prin depunerea citației în cutia poștală ori prin afișarea înștiințării are valoare de act autentic cu privire la situațiile verificate și atestate nemijlocit de către acesta și face dovada până la înscrierea în fals cu privire la cele constatate. ... Dacă persoanele menționate lipsesc sau dacă, deși prezente, refuză să primească actul, agentul va lăsa citația în cutia poștală sau va afișa înștiințarea prevăzută de art. 163, cu toate consecințele prevăzute de acest text de lege [art. 163 alin. (6)-(9) din același cod]. Prin urmare, Curtea a reținut că, în toate cazurile de refuz de primire sau de lipsă a destinatarului/altor persoane care pot primi corespondența, legiuitorul a reglementat posibilitatea afișării unei înștiințări a părții despre posibilitatea de a-și ridica personal citația, sub sancțiunea operării prezumției relative de comunicare, dacă destinatarul nu și-a ridicat actul de la instanța emitentă sau de la primărie, în termenul prescris de lege. Așa cum a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în aceste cazuri, afișarea are în vedere „o situație cu caracter de excepție și urmărește să prevină și să limiteze eventualele abuzuri în exercitarea drepturilor procesuale, de natură să determine tergiversarea soluționării cauzei, pe calea menținerii cu rea-credință a unei permanente lipse de procedură” (Decizia nr. 108 din 2 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 31 mai 2002).

-Într-o altă interpretare, se poate aprecia ca dispozițiile art. 158 din Codul de procedură civilă impun instanței îndeplinirea procedurii de citare prin mail, dacă partea solicită expres.

Potrivit art. 158 „(1) În caz de alegere de domiciliu sau, după caz, de sediu, dacă partea a arătat și persoana însărcinată cu primirea actelor de procedură, comunicarea acestora se va face la acea persoană, iar în lipsa unei asemenea mențiuni, comunicarea se va face, după caz, potrivit art. 155 sau 156.

(2) Partea poate alege ca toate actele de procedură să îi fie comunicate la căsuța poștală”.

Deși aceste dispoziții legale nu stabilesc expres nulitatea comunicării citatiei și altor acte de procedură prin altă modalitate alternativă, totuși interpretarea este în acord cu jurisprudența CEDO, amintind în acest sens Cauza S.C. Raisa M. Shipping S.R.L. Împotriva României, în cadrul căreia Curtea a stabilit că „dreptul la o instanță cuprinde mai multe aspecte, printre care dreptul la acces și egalitatea armelor, care impune un echilibru just între părți. Aceste principii se aplică în aceeași măsură în domeniul specific al semnificației și notificării actelor juridice către părți (Miholapa împotriva Letoniei, nr. 61655/00, pct. 23, 31 mai 2007). În plus, reglementările referitoare la formalitățile pentru a formula o acțiune nu ar trebui să împiedice justițiabilii să folosească o cale de atac disponibilă (Tricard împotriva Franței, nr. 40472/98, pct. 29, 10 iulie 2001, și Gruais și Bousquet împotriva Franței, nr. 67881/01, pct. 27, 10 ianuarie 2006). Deși este adevărat că autorităților naționale le revine, în primul rând, sarcina de a interpreta și aplica normele de natură procedurală, un formalism excesiv în aplicarea acestora se poate dovedi contrar art. 6 § 1 din Convenție atunci când acesta se face în detrimentul uneia dintre părți (a se vedea, *mutatis mutandis*, Sovtransavto Holding împotriva Ucrainei, nr. 48553/99, pct. 81, CEDO 2002- VII). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale (Bellet împotriva Franței, hotărârea din 4 decembrie 1995, seria A nr. 333-B, pct. 42, 36; a se vedea, de asemenea, Cañete de Goñi împotriva Spaniei, nr. 55782/00, pct. 34, CEDO 2002-VIII).

30. Instanțele trebuie să facă tot ce se poate aștepta în mod rezonabil de la acestea pentru a cita reclamantii și să se asigure că aceștia din urmă sunt la curent cu procedurile din care fac parte (Miholapa împotriva Letoniei citată anterior, pct. 31, și Övuş împotriva Turciei, nr. 42981/04, pct. 48, 13 octombrie 2009). În fine, dreptul la acțiune sau de recurs trebuie să se exercite din momentul în care părțile interesate pot cunoaște efectiv hotărârile judecătorești care le impun o obligație sau care ar putea aduce atingere drepturilor sau intereselor lor legitime; notificarea, în calitate de act de comunicare între organul jurisdicțional și părți servește la luarea la cunoștință a deciziei instanței, precum și fundamentele care o motivează, după caz, pentru a permite părților de a o recura (Miragall Escolano și alții împotriva Spaniei, nr. 38366/97, 38688/97, 40777/98, 40843/98, 41015/98, 41400/98, 41446/98, 41484/98, 41487/98 și 41509/98, pct. 37, CEDO 2000-I, și Díaz Ochoa împotriva Spaniei, nr. 423/03, pct. 48, 22 iunie 2006)”.

Fata de cele menționate, având în vedere dispozițiile art. 519 și art. 520 din Codul de procedură civilă, instanța va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție și va dispune suspendarea judecării conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

"- Dispozițiile art. 154 al. 6 raportate la disp. art. 158, art. 163 al. 3, 5, 8, 11 indice 1, art. 164 al. 4 Cod procedură civilă pot fi interpretate în sensul că solicitarea reclamantului de îndeplinire a procedurii de citare și de comunicare a actelor de procedură prin mail impun instanței ca unica modalitate de îndeplinire a acestei proceduri comunicarea prin poșta electronică.

- Dacă, în aceste condiții, procedura de citare îndeplinită prin agent poștal în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură civilă este lovită de nulitate, în lipsa utilizării de către reclamant a garanțiilor puse la dispoziție de art. 163 al. 5 și art. 164 al. 4, respectiv

înscrierea în fals împotriva procesului verbal întocmit în condițiile art. 164 Cod procedură civilă."

Dispune suspendarea judecății privind pe contestatorul ----, având domiciliul în ----- și adresa de corespondență: -----, în contradictoriu cu intimații -----, având domiciliul procesual ales la locul de muncă----- din -----, -----, având sediul în ----- și -----, având sediul în -----, conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată azi, 01.02.2022, prin punerea soluției la dispoziția părților de grefa instanței.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

Red. L.N.: 6 ex.: ----- Februarie 2022